

History: Introduction to Museology and Archival Science
Duration-3 Hrs **Total Marks: 100**

Note: 1. Attempt all questions
2. All questions carry equal marks

Q1. Attempt **any one** of the following questions: **20**

a) Explain the meaning and definition of Museology and state its historical importance.

OR

b) Write a detailed note on various types of Museums and its existence in India.

Q2. Attempt **any one** of the following questions: **20**

a) Explain the various methods for the conservation of objects in Museum.

OR

b) Describe the changing scenario of Museums.

Q3. Attempt **any one** of the following questions: **20**

a) How archives are an important source of history? Explain.

OR

b) Comment on significant role of records in archival science.

Q4. Attempt **any one** of the following questions: **20**

a) Describe the management of Archives in India.

OR

b) Discuss, Why Conservation and Preservation of records is an important in history.

Q5. Write short notes on **any two** of the following: **20**

- a) Meaning of Museology
- b) Various types of Exhibitions
- c) Classification of records
- d) Digital Archives

*****

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडवा.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न. १. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. २०

अ) वस्तुसंग्रहालयशास्त्राचा अर्थ आणि व्याख्या सांगून त्याचे ऐतिहासिक महत्व सांगा.

किंवा

ब) विविध प्रकारच्या वस्तुसंग्रहालयावर सविस्तर टीप लिहून त्याचे भारतातील अस्तित्व सांगा.

प्रश्न. २. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. २०

अ) वस्तुसंग्रालयातील विविध वस्तूंचे जतन करण्याच्या विविध पद्धतीचे स्पष्टीकरण करा.

किंवा

ब) वस्तुसंग्रहालयाच्या बदलत्या परिस्थितीचे वर्णन करा.

प्रश्न. ३. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. २०

अ) पुराभिलेख हे इतिहासाचे महत्वाचे साधन कसे आहे? स्पष्ट करा.

किंवा

ब) पुराभिलेख शास्त्रामध्ये दस्तऐवजांच्या महत्वाच्या भूमिकेवर भाष्य करा.

प्रश्न. ४. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. २०

अ) भारतामध्ये पुराभिलेखांच्या व्यवस्थापनाचे वर्णन करा.

किंवा

ब) इतिहासामध्ये दस्तऐवजांचे जतन आणि संवर्धन का महत्वाचे आहे? चर्चा करा.

प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. २०

अ) पुराभिलेख शास्त्राचा अर्थ

ब) विविध प्रकारचे प्रदर्शने

क) दस्तऐवजांचे वर्गीकरण

ड) डिजिटल पुराभिलेख

*****